

BRUXELLES-CAPITALE

**ASSEMBLÉE RÉUNIE
DE LA COMMISSION
COMMUNAUTAIRE
COMMUNE**

SESSION ORDINAIRE 2012-2013

17 AVRIL 2013

PROJET D'ORDONNANCE**portant assentiment au :**

**Protocole facultatif à
la Convention relative aux droits
de l'enfant établissant une procédure
de présentation de communications,
adopté à New York le 19 décembre 2011
et signé à Genève le 28 février 2012**

Exposé des motifs**I. Introduction**

Le Collège réuni a l'honneur de soumettre à votre assentiment le Protocole facultatif à la Convention relative aux droits de l'enfant établissant une procédure de présentation de communications, adopté par l'Assemblée générale des Nations Unies le 19 décembre 2011.

Il s'agit du troisième Protocole facultatif à la Convention relative aux droits de l'enfant du 20 novembre 1989 (« la Convention ») qui est la Convention des droits de l'homme la plus ratifiée (193 Etats parties). Le 16 décembre 1991, la Belgique a ratifié celle-ci et ensuite, ses deux Protocoles additionnels, l'un relatif à l'implication des enfants dans les conflits armés (6 mai 2002) et l'autre relatif à la vente des enfants, la prostitution et la pornographie infantiles (17 mars 2006).

BRUSSEL-HOOFDSTAD

**VERENIGDE VERGADERING
VAN DE
GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSOMMISSIE**

GEWONE ZITTING 2012-2013

17 APRIL 2013

ONTWERP VAN ORDONNANTIE**houdende instemming met :**

**het Facultatief Protocol bij
het Verdrag inzake de rechten van
het kind inzake een mededelingsprocedure,
aangenomen in New York
op 19 december 2011 en ondertekend
in Genève op 28 februari 2012**

Memorie van toelichting**I. Inleiding**

Het Verenigd College heeft de eer u het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind inzake een mededelingsprocedure, aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties op 19 december 2011, ter goedkeuring voor te leggen.

Het betreft het derde Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind van 20 november 1989 (« het Verdrag »), het meest bekragtigde verdrag inzake de rechten van de mens (193 Staten die partij zijn). Op 16 december 1991 heeft België dat Verdrag bekragtigd, alsook de twee aanvullende Protocollen erbij, het ene inzake de betrokkenheid van kinderen bij gewapende conflicten (6 mei 2002) en het andere inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie (17 maart 2006).

Actuellement, 35 Etats ont signé le troisième Protocole facultatif à la Convention et deux Etats l'ont déjà ratifié (le Gabon et la Thaïlande). Son entrée en vigueur est prévue trois mois après la date du dépôt du dixième instrument de ratification ou d'adhésion.

L'adoption du présent texte permettra à la Belgique de ratifier, en partie (traité mixte), ce nouveau Protocole, démontrant ainsi son engagement de longue date pour la promotion et la protection des droits de l'enfant.

Le nouveau Protocole contient 24 articles.

II. Historique du Protocole

Jusqu'à présent, la Convention est le seul traité international des droits de l'homme non assorti d'une procédure de communications. Dans le language des Nations Unies, ce terme signifie une procédure quasi-juridictionnelle de plaintes, examinées par le Comité chargé de surveiller l'application du traité concerné.

Ainsi, sans procédure de communications, le contrôle international et indépendant de la Convention et de ses Protocoles facultatifs ne peut se faire que via des rapports obligatoires périodiques soumis par les Etats.

Il est vrai que les enfants et les adultes qui agissent en leur nom peuvent utiliser les procédures de communications prévues dans le cadre des autres Conventions des droits de l'homme. Cependant, les spécificités de la Convention ne peuvent pas, dans ce cadre, être prises en compte. Cela revient, dès lors, à une protection internationale pour les enfants diminuée et réduite, en ce sens, l'efficacité de la Convention.

L'introduction d'une procédure de plaintes pour la Convention, à l'instar des procédures existantes pour les autres traités, constitue, en ce sens, un moyen efficace d'amélioration de l'exécution de la Convention par les Etats.

Depuis 2006, une coalition de plus de 80 organisations non gouvernementales ont fait du lobbying actif, soutenu par le Comité des droits de l'enfant, pour ajouter un système de communications à la Convention.

Par résolution du 17 juin 2009, le Conseil des droits de l'homme des Nations Unies a créé un groupe de travail afin d'examiner la possibilité d'élaborer un Protocole facultatif à la Convention en ce sens. Celui-ci s'est réuni à trois reprises. Un membre du SPF Justice y a participé, mais toutes les réunions ont fait l'objet d'une préparation par des réunions COORMULTI auxquelles toutes les autorités concernées ont pu participer. En outre, la position de la Belgique a été enrichie de l'avis du Commissariat flamand aux droits

Thans hebben 35 Staten het derde Facultatief Protocol bij het Verdrag ondertekend en twee Staten hebben het reeds bekraftigd (Gabon en Thailand). De inwerkingtreding ervan is gepland drie maanden na de datum van neerlegging van de tiende akte van bekraftiging of toetreding.

De goedkeuring van deze tekst biedt België de mogelijkheid dit nieuwe Protocol gedeeltelijk (gemengd verdrag) te bekraftigen en aldus blijk te geven van zijn langdurige inzet ten voordele van de bevordering en de bescherming van de rechten van het kind.

Het nieuwe Protocol bevat 24 artikelen.

II. Geschiedenis van het Protocol

Tot op heden is het Verdrag het enige internationale verdrag inzake de rechten van de mens zonder mededelingsprocedure. Bij de Verenigde Naties wordt daaronder een quasi-rechterlijke klachtenprocedure verstaan, waarbij het Comité belast met het toezicht op de toepassing van het betrokken verdrag de klachten onderzoekt.

Het spreekt vanzelf dat de internationale en onafhankelijke controle van het Verdrag en de Facultatieve Protocollen zonder mededelingsprocedure uitsluitend kan gebeuren door middel van verplichte periodieke verslagen die de Staten moeten voorleggen.

Kinderen en volwassenen die in hun naam optreden kunnen gebruik maken van de mededelingsprocedures waarin in het kader van andere Verdragen inzake de rechten van de mens is voorzien. De bijzondere kenmerken van het Verdrag kunnen in dit kader echter niet in aanmerking worden genomen. Dat leidt derhalve tot een verminderde internationale bescherming voor kinderen en beperkt in die zin de doeltreffendheid van het Verdrag.

De invoering van een klachtenprocedure voor het Verdrag, naar het voorbeeld van de bestaande procedures voor de andere verdragen, vormt in die zin een doeltreffend middel om de tenuitvoerlegging van het Verdrag door de Staten te verbeteren.

Sinds 2006 heeft een verbond van meer dan 80 niet-gouvernementele organisaties, met de steun van het Comité inzake de rechten van het kind, actief gelobbyd om een mededelingssysteem bij het Verdrag toe te voegen.

De Raad voor de rechten van de mens van de Verenigde Naties heeft bij de resolutie van 17 juni 2009 een werkgroep opgericht teneinde de mogelijkheid te onderzoeken om een Facultatief Protocol bij het Verdrag in die zin uit te werken. Voornoemde Raad kwam drie keer samen. Een lid van de FOD Justitie nam er aan deel maar alle vergaderingen werden voorbereid tijdens de vergaderingen van COORMULTI waaraan alle betrokken autoriteiten konden deelnemen. Het standpunt van België werd bovendien aangevuld met het

de l'enfant et des avis d'un groupe d'experts, mis en place par la Commission nationale des droits de l'enfant à cette occasion.

Le 17 juin 2011, le Conseil des droits de l'homme a approuvé le Protocole facultatif et il a été adopté par l'Assemblée générale des Nations Unies le 19 décembre 2011.

III. Objet du Protocole

Comme déjà stipulé, l'objet du troisième Protocole facultatif à la Convention consiste à compléter le système de contrôle au moyen de nouvelles procédures/compétences (examen de communications individuelles et/ou interétatiques et conduite d'enquêtes), à l'instar de ce qui est déjà prévu pour les autres traités des droits de l'homme. Ce faisant, ce Protocole renforcera et complétera les mécanismes nationaux et régionaux, permettant au niveau international aux enfants et/ou aux adultes qui agissent en leur nom, de présenter des plaintes en cas de violation de leurs droits.

En plus de permettre des communications par des (groupes de) particuliers, le troisième Protocole à la Convention prévoit également une procédure d'enquête en cas d'éventuelles atteintes graves ou systématiques par un Etat aux droits de l'enfant, et une procédure de communications interétatiques.

Ce nouveau Protocole à la Convention est entièrement procédural sans nouveau contenu normatif. Il comporte, en tout, 24 articles.

IV. Commentaires des articles du Protocole

En plus des considérations générales qui sont faites dans tous les traités des droits de l'homme, le préambule du Protocole rappelle que les enfants sont des sujets de droits mais que du fait de leur statut spécial et de leur état de dépendance, ils peuvent avoir de grandes difficultés à se prévaloir des recours existants en cas de violation de leurs droits.

Ainsi, le préambule du Protocole rappelle utilement que l'intérêt supérieur des enfants doit primer dans l'exercice des voies de recours internes, et il encourage, à cet effet, les Etats à mettre au point des mécanismes nationaux appropriés permettant aux enfants dont les droits ont été violés, d'avoir accès à des recours utiles.

Le préambule du Protocole rappelle le rôle important que les institutions nationales des droits de l'homme et d'autres

advies van het Vlaams Kinderrechtencommissariaat en de adviezen van een deskundigengroep die de Nationale Commissie voor de rechten van het kind daartoe had opgezet.

Op 17 juni 2011 heeft de Raad voor de rechten van de mens het Facultatief Protocol goedgekeurd, waarna de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties het op 19 december 2011 heeft aangenomen.

III. Onderwerp van het Protocol

Zoals reeds werd opgemerkt strekt het derde Facultatief Protocol bij het Verdrag ertoe het controlesysteem aan te vullen door middel van nieuwe procedures/bevoegdheden (het onderzoeken van individuele en/of interstatelijke mededelingen en het voeren van onderzoeken), naar het voorbeeld van het bepaalde voor de andere verdragen inzake de rechten van de mens. Dusdoende zal dit Protocol leiden tot de versterking en aanvulling van de nationale en regionale mechanismen die kinderen en/of volwassenen die in hun naam optreden, op internationaal niveau de mogelijkheid geven om een schending van hun rechten aan te klagen.

Het derde Protocol bij het Verdrag biedt (groepen van) particulieren niet alleen de mogelijkheid om mededelingen te doen, maar voorziet ook in een onderzoeksprocedure in geval van ernstige of systematische schendingen van de rechten van het kind door een Staat, alsook in een interstatelijke mededelingsprocedure.

Het nieuwe Protocol bij het Verdrag is volledig van procedurele aard en bevat geen nieuwe normatieve inhoud. Het bevat in totaal 24 artikelen.

IV. Commentaar van de artikelen van het Protocol

Bovenop de algemene beschouwingen die in alle verdragen inzake de rechten van de mens worden gemaakt, wordt in de preamble eraan herinnerd dat kinderen dragers van rechten zijn, maar dat zij door hun bijzondere en afhankelijke status ernstige moeilijkheden kunnen ondervinden om tegen een schending van hun rechten verhaal uit te oefenen.

Zo wordt in de preamble onderstreept dat het hogere belang van het kind de eerste overweging moeten vormen bij het uitoefenen van verhaal voor de schending van de rechten van het kind en worden de Staten aangemoedigd om in dat kader passende nationale mechanismen uit te werken om kinderen van wie de rechten werden geschonden toegang te geven tot doeltreffende beroeps mogelijkheden.

De preamble van het Protocol herinnert aan de belangrijke rol die nationale mensenrechtenorganisaties en andere

institutions spécialisées dans la promotion et la protection des droits des enfants peuvent jouer à cet égard.

En Belgique, pour rappel, il existe une Commission nationale des droits de l'enfant (loi du 1er mai 2006), un Délégué général francophone aux droits de l'enfant (décret du 20 juin 2002) et un Commissariat flamand aux droits de l'enfant (décret du 15 juillet 1997). Ces deux dernières institutions sont chargées notamment de gérer des plaintes et demandes de médiation introduites auprès d'elles.

L'article 1er établit que tout Etat partie au Protocole reconnaît au Comité la compétence pour examiner des communications. Celui-ci n'est pas compétent à l'égard d'un Etat pour des affaires concernant la violation de droits énoncés dans un instrument auquel cet Etat n'est pas partie. De plus, le Comité ne reçoit aucune communication intéressant un Etat non partie au présent Protocole.

L'article 2 prévoit que dans l'exercice de ses fonctions, le Comité est guidé par l'intérêt supérieur de l'enfant et qu'il prend également en considération ses droits et son opinion, en y accordant le poids voulu en fonction de son âge et de son degré de maturité.

En vertu de l'article 3, le Comité adopte un règlement intérieur qui tient compte, en particulier, de l'article 2 du Protocole pour garantir que les procédures soient adaptées aux enfants. Il doit également y inclure des garanties pour empêcher que les enfants ne soient manipulés par ceux agissant en leur nom. Ainsi, le Comité pourrait refuser d'examiner une communication qui selon lui, ne servirait pas l'intérêt supérieur de l'enfant.

L'article 4 prévoit l'obligation des Etats d'adopter toutes les mesures nécessaires pour veiller à ce que les personnes, du fait de leur communication avec le Comité, ne subissent aucune violation des droits de l'homme et ne fassent l'objet d'aucune forme de mauvais traitements ou d'intimidation.

En outre, il est prévu que l'identité des plaignants n'est pas révélée, sans leur consentement exprès.

Selon l'article 5, des communications peuvent être présentées par des particuliers ou des groupes de particuliers, affirmant être victimes d'une violation d'un des droits de la Convention et/ou de ses Protocoles facultatifs auxquels l'Etat mis en cause doit être partie.

Des communications introduites au nom de particuliers ou de groupes de particuliers nécessitent leur consentement, sauf si l'auteur peut justifier qu'il agit, en leur nom, sans un

relevante gespecialiseerde organisaties die als taak hebben de rechten van het kind te bevorderen en te beschermen, ter zake kunnen vervullen.

Ter herinnering, in België bestaat een Nationale Commissie voor de rechten van het kind (wet van 1 mei 2006), een Algemeen Afgevaardigde van de Franse Gemeenschap voor de rechten van het kind (decreet van 20 juni 2002) en een Vlaams Kinderrechtcommissariaat (decreet van 15 juli 1997). Beide laatste instellingen zijn inzonderheid belast met het beheer van de bij hen ingediende klachten en verzoeken tot bemiddeling.

Artikel 1 bepaalt dat iedere Staat die partij is bij het Protocol de bevoegdheid van het Comité om mededelingen te onderzoeken, erkent. Het Comité oefent zijn bevoegdheid niet uit ten aanzien van een Staat voor zaken die te maken hebben met een schending van de rechten die zijn vastgelegd in een overeenkomst waarbij voornoemde Staat geen partij is. Het Comité ontvangt bovendien geen mededelingen met betrekking tot een Staat die geen partij is bij dit Protocol.

Artikel 2 voorziet erin dat het Comité zich bij de uitvoering van zijn taken laat leiden door het hoger belang van het kind en rekening houdt met diens rechten en meningen, waarbij passend belang wordt gehecht aan de mening van het kind in overeenstemming met zijn leeftijd en rijpheid.

Krachtens artikel 3 hecht het Comité zijn goedkeuring aan de procedureregels, waarbij het zich specifiek laat leiden door artikel 2 van het Protocol om kindgevoelige procedures te garanderen. Er moeten bovendien een aantal waarborgen worden ingebouwd om te voorkomen dat het kind gemanipuleerd wordt door personen die namens het kind optreden. Het Comité kan ook weigeren een mededeling te onderzoeken wanneer het van mening is dat dit niet in het hoger belang is van het kind.

Artikel 4 stelt dat de Staten het nodige moeten doen om zeker te stellen dat de personen niet het voorwerp zijn van schendingen van de mensenrechten, mishandeling of intimidatie als gevolg van mededelingen aan het Comité.

Daarnaast is bepaald dat de identiteit van de klagers niet openbaar wordt gemaakt zonder dat zij daarvoor hun uitdrukkelijke toestemming hebben gegeven.

Krachtens artikel 5 kunnen mededelingen worden gedaan door particulieren of groepen van particulieren die stellen het slachtoffer te zijn van een schending van één van de rechten die worden genoemd in het Verdrag en/of de Facultatieve Protocollen, waarbij de in opspraak gekomen Staat partij moet zijn.

Personen of groepen van personen namens wie een mededeling wordt gedaan moeten hiervoor hun toestemming geven, tenzij de persoon die de mededeling doet kan recht-

tel consentement (par exemple, en raison du jeune âge de la victime). Cette règle est aussi reprise pour la procédure de communications des autres traités des droits de l'homme.

L'article 6 prévoit que le Comité peut à tout moment demander à l'Etat partie intéressé d'adopter les mesures provisoires qui s'avèrent nécessaires dans des circonstances exceptionnelles pour éviter des préjudices irréparables. Cela ne préjuge pas de sa décision sur la recevabilité ou le fond de la communication. Cette faculté est prévue également dans le cadre des autres traités des droits de l'homme (Comités Nations Unies et la Cour européenne des droits de l'homme).

Conformément à l'article 7, le Comité déclare les communications irrecevables : si elles sont anonymes; ne sont pas présentées par écrit; celles constituant un abus du droit de présenter des plaintes ou qui sont incompatibles avec les dispositions de la Convention et/ou ses Protocoles facultatifs; celles relatives à une question déjà examinée; celles manifestement mal fondées ou encore insuffisamment motivées; si les faits allégués sont antérieurs à l'entrée en vigueur du Protocole à l'égard de l'Etat concerné; les plaintes non présentées dans les 12 mois de l'épuisement des voies de recours internes – sauf dans les cas où l'auteur peut démontrer l'impossibilité d'introduire la plainte dans ce délai et; si tous les recours internes disponibles n'ont pas été épuisés – à moins que la procédure de recours excède des délais raisonnables ou si elle est peu probable d'offrir une réparation effective.

Il convient de souligner que ces règles de recevabilité sont classiques et que, dès lors, le Comité des droits de l'enfant s'inspirera, très certainement, à cet égard, de la jurisprudence des autres Comités de surveillance des traités des droits de l'homme des Nations Unies. Le Comité, néanmoins, prendra certainement en compte la réalité propre des enfants, dans son application des règles procédurales.

L'article 8 stipule que le Comité porte confidentiellement et dans les meilleurs délais à l'attention de l'Etat mis en cause toute communication qu'il juge recevable. Dès que possible, dans un délai de 6 mois, celui-ci présente par écrit au Comité des explications, en indiquant, le cas échéant, les mesures correctives qu'il a prises.

L'article 9 traite du règlement amiable. Le Comité aide les Parties à parvenir à un règlement amiable de la question fondé sur le respect des obligations de la Convention ou ses Protocoles facultatifs. Tout accord conclu sous les auspices du Comité met un terme à l'examen de la communication.

vaardigen dat hij, in hun naam, zonder een dergelijke toestemming optreedt (bijvoorbeeld wegens de jonge leeftijd van het slachtoffer). Die regel geldt ook voor de mededelingsprocedure van andere verdragen inzake de rechten van de mens.

Artikel 6 voorziet dat het Comité de betrokken Staat die partij is te allen tijde kan verzoeken voorlopige maatregelen te nemen die in uitzonderlijke omstandigheden nodig zijn om onherstelbare schade te voorkomen. Dat doet geen afbreuk aan de beslissing inzake de ontvankelijkheid of de grond van de mededeling. Deze mogelijkheid bestaat eveneens in het kader van de andere verdragen inzake de rechten van de mens (VN-comités en het Europees Hof voor de rechten van de mens).

In overeenstemming met artikel 7 verklaart het Comité de mededelingen onontvankelijk : indien zij anoniem zijn, niet schriftelijk zijn, een misbruik inhouden van het recht om mededelingen te doen of onverenigbaar zijn met de bepalingen van het Verdrag en/of de bijbehorende Facultatieve Protocollen, dezelfde aangelegenheid reeds werd onderzocht, manifest ongegrond zijn of onvoldoende zijn gestaafd, indien de aangevoerde feiten zich hebben voorgedaan vóór de inwerkingtreding van het Protocol voor de betrokken Staat, de klachten niet werden ingediend binnen 12 maanden na uitputting van de nationale rechtsmiddelen – tenzij degene die de mededeling doet kan aantonen dat het niet mogelijk was de mededeling binnen dat tijdsbestek te doen, niet alle beschikbare nationale rechtsmiddelen zijn uitgeput – tenzij de toepassing van de rechtsmiddelen onredelijk lang op zich laat wachten of waarschijnlijk geen effectief herstel zal opleveren.

Er moet worden opgemerkt dat het om klassieke ontvankelijkheidsregels gaat en dat het Comité inzake de rechten van het kind in dat opzicht ongetwijfeld zal uitgaan van de rechtspraak van andere comités die toezicht houden op de verdragen inzake de rechten van de mens van de Verenigde Naties. Het Comité houdt bij de toepassing van de procedureregels niettemin rekening met de werkelijkheid van de kinderen.

Artikel 8 bepaalt dat het Comité alle ontvankelijk geachte mededelingen zo snel mogelijk brengt op vertrouwelijke wijze ter kennis van de in opspraak gekomen Staat. Laatstgenoemde verschaft het Comité onverwijd, te weten binnen een termijn van zes maanden, schriftelijke uitleg en geeft daarbij in voorkomend geval aan welke corrigerende maatregelen werden getroffen.

Artikel 9 handelt over de minnelijke schikking. Het Comité biedt de partijen zijn goede diensten aan om tot een minnelijke schikking te komen op basis van de inachtneming van de verplichtingen van het Verdrag of de Facultatieve Protocollen. Enige overeenkomst bereikt onder de auspiciën van het Comité maakt een einde aan het onderzoek van de mededeling.

D'après l'article 10, le Comité examine aussi rapidement que possible les communications, et à huis clos. Il transmet, ensuite, sans délai, aux Parties ses constatations et éventuelles recommandations au sujet de la communication examinée.

L'Etat partie prend dûment en compte ses constatations et éventuelles recommandations et dès que possible, dans un délai de 6 mois, informe le Comité sur toute mesure prise ou envisagée à leur lumière. Ultérieurement, le Comité peut inviter l'Etat à lui soumettre un complément d'informations sur toute mesure prise, y compris, s'il le juge approprié, dans ses prochains rapports périodiques (article 11).

L'article 12 du Protocole facultatif prévoit aussi des communications interétatiques, à l'instar des autres Conventions des droits de l'homme. Tout Etat partie au Protocole peut déclarer, à tout moment, qu'il reconnaît la compétence du Comité pour recevoir et examiner des plaintes dans lesquelles un Etat partie affirme qu'un autre Etat partie ne s'acquitte pas de ses obligations au titre de la Convention et/ou de ses Protocoles facultatifs. Le Comité ne peut examiner aucune communication émanant ou visant un Etat partie qui n'a pas fait cette déclaration.

La Belgique a accepté cette compétence pour les autres traités des droits de l'homme. S'agissant d'un système de *opt-in*, l'article 3 du présent avant-projet d'ordonnance reconnaît, de manière expresse, que le Comité des droits de l'enfant peut exercer cette compétence. Dans la pratique, de telles communications restent, néanmoins, très rares, en raison de leur nature très politique et diplomatique.

Les articles 13 et 14 du Protocole facultatif prévoient aussi une procédure d'enquête. Si le Comité reçoit des renseignements crédibles selon lesquels un Etat porte gravement ou systématiquement atteinte aux droits de la Convention et/ou ses Protocoles facultatifs, il l'invite à coopérer à l'examen de ces informations et à présenter, sans délai, ses observations. Le Comité peut, par la suite, charger un ou plusieurs de ses membres de faire une enquête, si besoin avec une visite sur le territoire de l'Etat, et de lui rendre compte d'urgence de ses résultats.

L'enquête se déroule, confidentiellement, et la coopération de l'Etat partie est requise à tous les stades de la procédure. Après avoir étudié les résultats de l'enquête, le Comité les communique sans délai à l'Etat partie avec, le cas échéant, des observations ou encore des recommandations.

L'Etat partie a 6 mois pour y réagir. Par la suite, le Comité peut, si nécessaire, inviter l'Etat partie à l'informer des mesures prises ou envisagées, suite à l'enquête, y

Krachtens artikel 10, onderzoekt het Comité de mededelingen zo snel mogelijk en achter gesloten deuren. Vervolgens bezorgt het Comité de partijen onverwijld zijn standpunten en mogelijke aanbevelingen omtrent de onderzochte mededeling.

De Staat die partij is schenkt de nodige aandacht aan de mogelijke standpunten en aanbevelingen en stelt het Comité onverwijld, binnen een termijn van zes maanden, in kennis van de stappen die hij heeft ondernomen en overwogen in het licht daarvan. Hierna kan het Comité de Staat verzoeken toelichting over alle getroffen maatregelen te verschaffen, daaronder begrepen, indien hij dat gepast acht, in de volgende periodieke verslagen (artikel 11).

Artikel 12 van het Facultatief Protocol voorziet eveneens in interstatelijke mededelingen, naar het voorbeeld van andere Verdragen inzake de rechten van de mens. Iedere Staat die partij is bij dit Protocol kan op enig tijdstip verklaren dat hij de bevoegdheid erkent van het Comité om een mededeling in ontvangst te nemen en te onderzoeken, waarin een Staat die partij is verklaart dat een andere Staat die partij is de verplichtingen niet nakomt die zijn vastgelegd in het Verdrag en/of de Facultatieve Protocollen. Het Comité kan geen mededelingen onderzoeken die afkomstig zijn van of betrekking hebben op een Staat die partij is en die niet een zodanige verklaring heeft afgelegd.

België heeft deze bevoegdheid voor de andere verdragen inzake de rechten van de mens goedgekeurd. Aangezien het om een *opt-insysteem* gaat, wordt in artikel 3 van dit voorontwerp van ordonnantie uitdrukkelijk erkend dat het Comité inzake de rechten van het kind die bevoegdheid kan uitoefenen. In de praktijk blijven dergelijke mededelingen echter zeldzaam gelet op de uiterst politieke en diplomatieke aard ervan.

Artikelen 13 en 14 van het Facultatief Protocol voorzien eveneens in een onderzoeksprocedure. Wanneer het Comité betrouwbare informatie ontvangt die wijst op ernstige of systematische schendingen door een Staat van de rechten die zijn vastgelegd in het Verdrag en/of de Facultatieve Protocollen, zal het Comité die Staat verzoeken aan het onderzoek van de informatie mee te werken en onverwijld zijn opmerkingen toe te sturen. Het Comité kan nadien een of meer van zijn leden aanwijzen om een onderzoek te voeren, indien nodig met een bezoek op het grondgebied van de Staat, en wijzen op de urgente van de bevindingen ervan.

Het onderzoek is vertrouwelijk en in alle stadia van de procedure wordt de Staat die partij is om medewerking verzocht. Na de bevindingen van een dergelijk onderzoek te hebben onderzocht, deelt het Comité die bevindingen onverwijld mee aan de Staat die partij is, samen met eventuele opmerkingen en aanbevelingen.

De Staat die partij is, heeft zes maanden om erop te reageren. Nadien kan het Comité, indien nodig, de Staat die partij is verzoeken mee te delen welke maatregelen wer-

compris, si le Comité le juge approprié, dans les rapports périodiques ultérieurs de l'Etat.

Après consultations avec l'Etat concerné, le Comité peut décider de faire figurer dans son rapport prévu à l'article 16 du Protocole un compte rendu succinct des résultats de la procédure d'enquête.

La Belgique a accepté cette compétence pour les autres traités des droits de l'homme. Ainsi, il convient aussi d'octroyer au Comité des droits de l'enfant cette compétence qui constitue une plus-value ajoutée sur le terrain. Contrairement à l'article 12, il s'agit ici d'un système de *opt-out*. Il ne convient, dès lors, pas de faire de déclaration expresse à ce sujet (voir en ce sens, l'avis du Conseil d'Etat du 19 juillet 2012, n° 51.617/1/V, au sujet du projet de décret du Gouvernement flamand portant assentiment au même Protocole facultatif).

L'article 15 traite de l'assistance et de la coopération internationales. Avec l'accord de l'Etat partie, le Comité peut transmettre aux institutions spécialisées, fonds, programmes onusiens et autres organismes compétents ses constatations ou recommandations sur des communications et des demandes faisant état d'un besoin d'assistance ou de conseils techniques.

Le Comité peut aussi porter à l'attention de ces entités, avec le consentement de l'Etat partie, toute question soulevée par le biais des communications examinées qui peut les aider à se prononcer sur l'opportunité de mesures internationales pour aider l'Etat à progresser sur la voie de la mise en œuvre des droits de la Convention ou ses Protocoles facultatifs.

D'après l'article 16, dans son rapport qu'il présente tous les 2 ans à l'Assemblée générale, le Comité des droits de l'enfant doit faire figurer un résumé de ses activités au titre du présent Protocole.

L'article 17 oblige les Etats parties à faire largement connaître et à diffuser le Protocole, ainsi qu'à faciliter l'accès des adultes comme des enfants, y compris ceux handicapés, aux informations concernant les constatations et recommandations du Comité, en particulier par rapport aux affaires impliquant leur Etat, par des moyens actifs et appropriés, ainsi que sous une forme accessible.

Les organes spécialisés en Belgique dans la promotion et la protection des droits de l'enfant (Commission nationale aux droits de l'enfant et Délégués communautaires pour les droits de l'enfant / Commissaire aux droits de l'enfant) pourraient, sans aucun doute, jouer un rôle important dans la diffusion du Protocole et l'information du public quant

den getroffen en overwogen als gevolg van het onderzoek, daaronder begrepen, indien het Comité dat gepast acht, in de opeenvolgende periodieke verslagen van de Staat.

Na hierover met de betrokken Staat overleg te hebben gepleegd, kan het Comité beslissen een samenvatting van de bevindingen van de onderzoeksprocedure op te nemen in het verslag, bedoeld in artikel 16 van dit Protocol.

België heeft deze bevoegdheid voor de andere verdragen inzake de rechten van de mens goedgekeurd. Zo dient deze bevoegdheid, die een meerwaarde in het veld vormt, ook aan het Comité inzake de rechten van het kind te worden toegekend. In tegenstelling tot artikel 12 gaat het in casu om een *opt-outsysteem*. Er is bijgevolg geen uitdrukkelijke verklaring hieromtrent nodig (zie in dit kader het advies van de Raad van State van 19 juli 2012, nr. 51.617/1/V, inzake het ontwerp van decreet van de Vlaamse regering houdende instemming met het Facultatief Protocol).

Artikel 15 handelt over de internationale bijstand en samenwerking. Het Comité kan, met de toestemming van de Staat die partij is, naar de gespecialiseerde organisaties, fondsen en programma's van de Verenigde Naties en andere bevoegde organen zijn standpunten of aanbevelingen betreffende mededelingen en onderzoeken zenden, waaruit blijkt dat het behoeft heeft aan technisch advies of ondersteuning.

Het Comité kan, met de toestemming van de Staat die partij is, ook zaken onder de aandacht van deze organen brengen die verband houden met de onderzochte mededelingen die hen kunnen helpen de wenselijkheid te beoordelen van internationale maatregelen die kunnen bijdragen tot het bijstaan van de Staat om vooruitgang te boeken bij de toepassing van de door het Verdrag of de Facultatieve Protocollen erkende rechten.

Krachtens artikel 16 moet het verslag dat het Comité om de twee jaar aan de Algemene Vergadering voorlegt, een samenvatting van zijn activiteiten op basis van dit Protocol bevatten.

Artikel 17 verplicht de Staten die partij zijn dit Protocol zoveel mogelijk onder de aandacht te brengen en zo wijd mogelijk te verspreiden en de toegang tot informatie over de standpunten en aanbevelingen van het Comité te vergemakkelijken, met name betreffende zaken waarbij de Staat is betrokken. Die Staat hanteert met het oog hierop passende en actieve middelen en formats die toegankelijk zijn voor zowel volwassenen als kinderen, met inbegrip van personen met een handicap.

De gespecialiseerde organen in België ter bevordering en bescherming van de rechten van het kind (Nationale Commissie voor de rechten van het kind en Gemeenschapsafgevaardigden voor de rechten van het kind / Kinderrechtenscommissaris) kunnen zonder enige twijfel een belangrijke rol spelen bij de verspreiding van

aux activités et recommandations du Comité des droits de l'enfant des Nations Unies.

Les articles 18 à 20 traitent de la signature, de la ratification, de l'adhésion et de l'entrée en vigueur du Protocole.

Le présent Protocole est ouvert à la signature, la ratification ou l'adhésion de tout Etat qui a signé ou ratifié la Convention ou l'un des deux Protocoles.

Ce nouveau Protocole entrera en vigueur 3 mois après le dépôt du dixième instrument de ratification ou d'adhésion. A ce jour, pour rappel, seuls deux Etats l'ont ratifié.

Pour les Etats ratifiant ou adhérant par la suite au Protocole, celui-ci entrera en vigueur à leur égard 3 mois après la date du dépôt de leur instrument de ratification ou d'adhésion.

Le Comité n'est compétent que pour les violations commises après l'entrée en vigueur du présent Protocole envers l'Etat partie.

Tout Etat partie peut proposer de modifier le Protocole (article 21). Tout amendement approuvé et adopté entre en vigueur 30 jours après que le nombre d'instruments d'acceptation déposés ait atteint les deux tiers du nombre des Etats parties au Protocole à la date de son adoption.

Tout Etat partie peut, à tout moment, dénoncer le Protocole (article 22). La dénonciation prend effet un an après la date de réception de la notification par le Secrétaire général. Elle ne met pas fin aux communications présentées selon les articles 5 ou 12 ou à toute procédure engagée conformément à l'article 13, avant la date où la dénonciation prend effet.

Le Secrétaire général des Nations Unies est le dépositaire du Protocole (article 23). Il informe les Etats des signatures, ratifications, adhésions, de la date d'entrée en vigueur et de toute modification ou dénonciation du Protocole.

Le Protocole est déposé aux archives des Nations Unies et fait foi dans les textes en langues anglaise, espagnole, russe, française, chinoise et arabe (article 24).

V. Caractère mixte

Lors de la réunion du groupe de travail « traités mixtes » (GTTM) du 13 décembre 2011, le caractère mixte (Etat fédéral / Communautés / Régions / Commission communau-

het Protocol en de informatie aan het publiek inzake de activiteiten en aanbevelingen van het Comité inzake de rechten van het kind van de Verenigde Naties.

Artikelen 18 tot 20 handelen over de ondertekening, de bekrachtiging, de toetreding en de inwerkingtreding van het Protocol.

Dit Protocol staat open voor ondertekening, bekrachtiging of toetreding door enige Staat die het Verdrag of een van de twee Protocollen heeft ondertekend of bekrachtigd.

Dit nieuwe Protocol treedt in werking drie maanden na de neerlegging van de tiende akte van bekrachtiging of toetreding. Ter herinnering, thans hebben slechts twee Staten het Protocol bekrachtigd.

Ten aanzien van de Staten die dit Protocol nadien bekrachtigen of ertoe toetreden, treedt het Protocol in werking drie maanden na neerlegging van zijn eigen akte van bekrachtiging of toetreding.

Het Comité is alleen bevoegd wanneer de schending plaats heeft nadat het Protocol voor de Staat die partij is in werking is getreden.

Elke Staat die partij is, mag een wijziging aan het Protocol voorstellen (artikel 21). Alle goedgekeurde en aangenomen wijzigingen treden in werking op de dertigste dag nadat het aantal neergelegde akten van aanvaarding gelijk is aan tweederde van het aantal Staten die partij zijn op de datum van de aanneming van de wijziging.

Elke Staat kan het Protocol op enig tijdstip opzeggen (artikel 22). De opzegging wordt van kracht een jaar na ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-generaal. De opzegging stelt geen einde aan de mededelingen die worden gedaan op basis van artikel 5 of artikel 12 of aan enige procedure die op basis van artikel 13 werd ingesteld voordat de opzegging daadwerkelijk van kracht werd.

De secretaris-generaal van de Verenigde Naties is de depositaris van het Protocol (artikel 23). Hij stelt de Staten in kennis van de ondertekeningen, de bekrachtigingen, de toetredingen, de datum van inwerkingtreding en elke wijziging of opzegging van het Protocol.

Het Protocol wordt in het archief van de Verenigde Naties neergelegd en zijn gelijke authentiek in de Engelse, Spaanse, Russische, Franse, Chinees en Arabische taal (artikel 24).

V. Gemengd karakter

Tijdens de vergadering van de werkgroep « gemengde verdragen » (WGGV) van 13 december 2011 werd het gemengd karakter (federale Staat / Gemeenschappen / Ge-

taire commune / Commission communautaire française) du Protocole a été arrêté.

Les Membres du Collège réuni, compétents pour les Relations extérieures,

Guy VANHENGEL
Evelyne HUYTEBROECK

westen / Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie / Franse Gemeenschapscommissie) van het Protocol vastgelegd.

De Leden van het Verenigd College, bevoegd voor Externe Betrekkingen,

Guy VANHENGEL
Evelyne HUYTEBROECK

**AVANT-PROJET D'ORDONNANCE
SOUMIS À L'AVIS
DU CONSEIL D'ETAT**

AVANT-PROJET D'ORDONNANCE

portant assentiment au :

**Protocole facultatif à la Convention
relative aux droits de l'enfant établissant
une procédure de présentation de communications,
adopté à New York le 19 décembre 2011
et signé à Genève le 28 février 2012**

Le Collège réuni de la Commission communautaire commune de Bruxelles-Capitale,

Sur la proposition des Membres du Collège réuni, compétents pour les Relations extérieures,

Après délibération,

ARRETE :

Les Membres du Collège réuni, compétents pour les Relations extérieures, sont chargés de présenter, au nom du Collège réuni, à l'Assemblée réunie de la Commission communautaire commune de Bruxelles-Capitale le projet d'ordonnance dont la teneur suit :

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 135 de la Constitution.

Article 2

Protocole facultatif à la Convention relative aux droits de l'enfant établissant une procédure de présentation de communications, adopté à New York le 19 décembre 2011 et signé à Genève le 28 février 2012, sortira son plein et entier effet.

Article 3

La compétence du Comité des Droits de l'Enfant pour, en vertu de l'article 12 de ce Protocole, recevoir des communications d'un Etat partie selon lesquelles un autre Etat ne satisfait pas à ses obligations, est reconnue.

Article 4

Les amendements au Protocole facultatif à la Convention relative aux droits de l'enfant établissant une procédure de présentation de communications, adopté à New York le 19 décembre 2011 et signé à Genève le 28 février 2012, qui sont acceptés par la Belgique en application de l'article 21 du Protocole, sortiront leur plein et entier effet.

Le Gouvernement est tenu de communiquer toute modification au Protocole facultatif à la Convention relative aux droits de l'enfant établis-

**VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE
ONDERWORPEN AAN HET ADVIES
VAN DE RAAD VAN STATE**

VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE

houdende instemming met :

**het Facultatief Protocol bij het Verdrag
inzake de rechten van het kind inzake
een mededelingsprocedure, aangenomen in
New York op 19 december 2011 en
ondertekend in Genève op 28 februari 2012**

Het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad,

Op de voordracht van de Leden van het Verenigd College, bevoegd voor Externe Betrekkingen,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Leden van het Verenigd College bevoegd voor Externe Betrekkingen zijn gelast, in naam van het Verenigd College, bij de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad het ontwerp van ordonnantie in te dienen waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 135 van de Grondwet.

Artikel 2

Het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind inzake een mededelingsprocedure, aangenomen in New York op 19 december 2011 en ondertekend in Genève op 28 februari 2012, zal volkomen gevolg hebben.

Artikel 3

De bevoegdheid van het Comité inzake de Rechten van het Kind om overeenkomstig artikel 12 van dit Protocol mededelingen van een staat die partij is, te ontvangen die stelt dat een andere staat niet voldoet aan zijn verplichtingen, wordt erkend.

Artikel 4

De wijzigingen van het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind inzake een mededelingsprocedure, aangenomen te New York op 19 december 2011 en ondertekend te Genève op 28 februari 2012, die met toepassing van artikel 21 van het Protocol door België worden aanvaard, zullen volkomen gevolg hebben.

De Regering is ertoe gehouden, elke wijziging van het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind inzake een mede-

sant une procédure de présentation de communications, adoptée en application de l'article mentionné ci-dessus, au Parlement endéans les trois mois qui suivent son adoption.

Bruxelles, le

Le Président du Collège réuni,

Charles PICQUÉ

Les Membres du Collège réuni, compétents pour les Relations extérieures,

Guy VANHENGEL
Evelyne HUYTEBROECK

delingsprocedure, die met toepassing van het hierboven vermelde artikel wordt aangenomen, mee te delen aan het Parlement binnen een termijn van drie maanden na de aanvaarding ervan.

Brussel,

De Voorzitter van het Verenigd College,

Charles PICQUÉ

De Leden van het Verenigd College, bevoegd voor Externe Betrekkingen,

Guy VANHENGEL
Evelyne HUYTEBROECK

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par les Ministres, membres du Collège réuni de la Commission communautaire commune de Bruxelles-Capitale, compétents pour les Relations extérieures, le 4 mars 2013, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet d'ordonnance « portant assentiment au Protocole facultatif à la Convention relative aux droits de l'enfant établissant une procédure de présentation de communications, adopté à New York le 19 décembre 2011 et signé à Genève le 28 février 2012 », a donné l'avis (n° 52.990/4) suivant :

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle l'observation suivante.

À l'article 4, alinéa 2, de l'avant-projet d'ordonnance, il convient de remplacer respectivement les mots « Gouvernement » et « au Parlement » par les mots « Collège réuni » et « à l'Assemblée réunie ».

La chambre était composée de

Messieurs	P. LIÉNARDY,	président de chambre,
	J. JAUMOTTE, B. BLERO,	conseillers d'État,
	Y. DE CORDT, C. BEHRENDT,	assesseurs de la section de législation
Madame	C. GIGOT,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. X. DELGRANGE, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. LIÉNARDY.

Le Greffier;

C. GIGOT

Le Président,

P. LIÉNARDY

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, vierde kamer, op 4 maart 2013 door de Ministers, de leden van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad bevoegd voor Externe Betrekkingen verzocht hun, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van ordonnantie « houdende instemming met het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind inzake een mededelingsprocedure, aangenomen in New York op 19 december 2011 en ondertekend in Genève op 28 februari 2012 », heeft het volgende advies (nr. 52.136/2) gegeven :

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het vervangen is bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voormelde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerking.

In artikel 4, tweede lid, van het voorontwerp van ordonnantie dienen de woorden « De Regering » en « het Parlement » te worden vervangen door respectievelijk de woorden « het Verenigd College » en « de Verenigde Vergadering ».

De kamer was samengesteld uit

De Heren	P. LIÉNARDY,	kamervoorzitter,
	J. JAUMOTTE, B. BLERO,	staatsraden,
	Y. DE CORDT, C. BEHRENDT,	assessoren van de afdeling wetgeving
Mevrouw	C. GIGOT,	griffier.

Het verslag werd opgesteld door de Heer X. DELGRANGE, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst van het advies werd nagezien onder toezicht van de heer P. LIÉNARDY.

De Griffier;

C. GIGOT

De Voorzitter;

P. LIÉNARDY

PROJET D'ORDONNANCE

portant assentiment au :

**Protocole facultatif à
la Convention relative aux droits
de l'enfant établissant une procédure
de présentation de communications,
adopté à New York le 19 décembre 2011
et signé à Genève le 28 février 2012**

Le Collège réuni de la Commission communautaire commune de Bruxelles-Capitale,

Sur la proposition des Membres du Collège réuni, compétents pour les Relations extérieures,

Après délibération,

ARRETE :

Les Membres du Collège réuni, compétents pour les Relations extérieures, sont chargés de présenter, au nom du Collège réuni, à l'Assemblée réunie de la Commission communautaire commune de Bruxelles-Capitale le projet d'ordonnance dont la teneur suit :

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 135 de la Constitution.

Article 2

Le Protocole facultatif à la Convention relative aux droits de l'enfant établissant une procédure de présentation de communications, adopté à New York le 19 décembre 2011 et signé à Genève le 28 février 2012, sortira son plein et entier effet.

Article 3

La compétence du Comité des Droits de l'Enfant pour, en vertu de l'article 12 de ce Protocole, recevoir des communications d'un Etat partie selon lesquelles un autre Etat ne satisfait pas à ses obligations, est reconnue.

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

houdende instemming met :

**het Facultatief Protocol bij
het Verdrag inzake de rechten van
het kind inzake een mededelingsprocedure,
aangenomen in New York
op 19 december 2011 en ondertekend
in Genève op 28 februari 2012**

Het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad,

Op de voordracht van de Leden van het Verenigd College, bevoegd voor Externe Betrekkingen,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Leden van het Verenigd College bevoegd voor Externe Betrekkingen zijn gelast, in naam van het Verenigd College, bij de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad het ontwerp van ordonnantie in te dienen waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 135 van de Grondwet.

Artikel 2

Het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind inzake een mededelingsprocedure, aangenomen in New York op 19 december 2011 en ondertekend in Genève op 28 februari 2012, zal volkomen gevolg hebben.

Artikel 3

De bevoegdheid van het Comité inzake de Rechten van het Kind om, overeenkomstig artikel 12 van dit Protocol, mededelingen van een staat die partij is te ontvangen die stelt dat een andere staat niet voldoet aan zijn verplichtingen, wordt erkend.

Article 4

Les amendements au Protocole facultatif à la Convention relative aux droits de l'enfant établissant une procédure de présentation de communications, adopté à New York le 19 décembre 2011 et signé à Genève le 28 février 2012, qui sont acceptés par la Belgique en application de l'article 21 du Protocole, sortiront leur plein et entier effet.

Le Collège réuni est tenu de communiquer toute modification au Protocole facultatif à la Convention relative aux droits de l'enfant établissant une procédure de présentation de communications, adoptée en application de l'article mentionné ci-dessus, à l'Assemblée réunie endéans les trois mois qui suivent son adoption.

Bruxelles, le 28 février 2013

Les Membres du Collège réuni, compétents pour les Relations extérieures,

Guy VANHENGEL
Evelyne HUYTEBROECK

Artikel 4

De wijzigingen van het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind inzake een mededelingsprocedure, aangenomen te New York op 19 december 2011 en ondertekend te Genève op 28 februari 2012, die met toepassing van artikel 21 van het Protocol door België worden aanvaard, zullen volkomen gevolg hebben.

Het Verenigd College is ertoe gehouden, elke wijziging van het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind inzake een mededelingsprocedure, die met toepassing van het hierboven vermelde artikel wordt aangenomen, mee te delen aan de Verenigde Vergadering binnen een termijn van drie maanden na de aanvaarding ervan.

Brussel, 28 februari 2013

De Leden van het Verenigd College, bevoegd voor Externe Betrekkingen,

Guy VANHENGEL
Evelyne HUYTEBROECK

0613/1700
I.P.M. COLOR PRINTING
 02/218.68.00